

OLMAZ BÖYLE KEPAZELİK !..

ZATEN «Ha bugün ha yarın» diye bekler dururduk.. Nihayet olan oldu ve memleketimizin sayılı müzelerinden biri, hem de kanlı bir şekilde soyuldu..

Soyguncular yakalanır mı, yakalanmaz mı, çalınan eserler bulunur mu, bulunmaz mı, doğrusu insanın aklına ilk kez bu geliyor ama, aslını ararsanız hiç mühim değil.. Bulunmasa bile buna da şükür devip olanı sineye çekmemiz gerekiyor..

Zira olayın ne menem bir kepezelik neticesi vuku bulduğunu anlamak için, çalınanlara bir göz atmak kâfi:

Altından yapılmış elmasla süslenmiş küpeler!.. Yılan, kuş başı elmasla süslü bilezikler!.. Gerdanlıklar!.. Taç süsü olarak kullanılan altın mersin dalları!.. Helenistik devri kraliçelerinin kullandığı büyük altın küpeler!.. Bırakın hepsinin antik kıymetini, şu nesneler bugünün imalatı dahi olsa, bu çapta bir ziynet eşyası teşhir edecek Avrupalı bir mankenin, «zbandut gibi üç dört muhafızla korunduğunu» okuruz hergün gazetelerde..

Bizde ise, bunların yanı sıra daha bir sürü milyonluk eserin başına zaptiye dişe dikilen topu topu bir kişi.. O da 62 yaşında.. Gözlüğü düşse gözleri görmez, muhtemeldir ki silâhı olmayan, iki dakika birisiyle boğuşsa sekte-i kalpten gidecek bir zavallı.. Simdi de rahmetli oldu..

Ama asıl katiller, elini kolunu bağlayıp biçarenin kafasını heykelle parçalayanlar değil, böylesine bir insanı o değerdeki eserlerin başına, üstelik yapayalnız bekçi diye dikenler.. Sayın Müze Müdürü, olaydan sonra sanki iş yapıyormuş gibi bir de beyanat veriyor: Bekçinin hatâsıymış da!.. Kapıyı mesai saatinden evvel açmışmış da!..

Açsa ne olacak, açmasa ne olacak?.. İdareci odur ki, böyle bir kepezelikten sonra basın mensuplarını çağırır.. Ne olur ne olmaz etliye sütlüye dokunmaktan çekinmez.. «Görüyorsunuz rezaleti» der.. «Kıymeti ölçülmez bir müzeye kadrosuzluktan topu topu bir ihtiyarı bekçi diye dikiyoruz.. Türk müzelerinin hali bu.. Anlatamadık gitti bunu yukardaki büyüklerimize» deyip dobra dobra meseleyi ortaya kovar..

Elin oğlu müzeyi soymayı aklına koyduktan sonra, kapıyı kapasan da bacadan girip soyacak.. Kapamasan da.. Koy, beş on attığını vurur, yumruğuyla ses getirir bekçi de, aç bakalım kapıları soyabilecekler mi?..

Gerçekten de bütün müzelerimizin durumu bu bugün.. Emniyetmiş, koruma tedbirleriymiş, hepsinde hakgetire.. İnsan bugüne kadar nasıl olup da soyulmadıklarını düşününce garipsiyor.. İçlerinde yine en emniyetlisi (!) Topkapı Müzesi.. Onun da şu anki emniyet kadrosunu söyleyelim de, biraz gülün:

6 Polis!..

Evet yanlış okumadınız, müsaahhâ hatâsı da yok.. Bir, iki, üç, dört, beş, altı, tam 6 polis!.. Durun daha bitmedi, bunlar da değişe değişe üçü gece üçü gündüz nöbet tuttukları için, anlayacağınız müzede ancak üçü bulunuyor!.. Yâni koca müzeyi 3 polis bekliyor.. Asıl kadro ise 14 kişi.. Yazılıp, çiziliyor; gerçekte şu komik kadro bile emniyet ilgililerine çok görünüyor.. Vermiyorlar müzeye polis.. Üstelik müzeye verilenler de tebdil-i hava'ya çıkması gerekenler!.. Hepsi maşallah tekaütlük merdiveninin son basamaklarına gelmiş!..

Cizz..

Kemal BİSALMAN

Pek tabii bu böyle yürümeyeceği için ne yapsın müze ilgilileri?.. Onlar da çarnâçar itfaiye kadrosuna emniyet nöbeti tutturuyorlar.. Hele bunun kadrosunu hiç yazmayayım da hırsızlarla soygunculara vol göstermek gibi olmasın!..

Uzun lâfın kıyası koca Topkapı Sarayı geceleri parmakla sayılacak kadar az adamla korunuyor.. Ayrıca bunlara silâh almak da bir mesele!.. Sonra ellerinde en basit Walkie Talkie dediğimiz bir haberleşme vasıtası bile yok!.. Düşünün, harem dairesinde kazâra bir şey olsa, o yanda gezinen bir bekçinin (Pardon itfaiyecinin) diğerlerine haber vermesi için Topkapı gibi bir sarayda beş dakika koşması lâzım!..

Vaktiyle müzeyi gezerken bu emniyetsizlik dikkatimizi çekmişti de, ilgililer anlatmışlardı.. Devr-i sabıkta burada bir «Müze-i Humayun» bir de «Zaptiye» karakolu varmış.. Yâni o zamanlar müze hemen hemen bir bölük insan tarafından korunur, kollanırmış.. Sonra kala kala az evvel bildirdiğimiz bir düzine adam kalmış!..

Ve bu bir düzine adam neleri bekliyor biliyor musunuz?.. Meselâ değeri 35 milyonu bulan bir «Kasıkçı» elmasını.. Yine meselâ, bir kilo 300 gramlık bir zümrütü!.. Ki, adını da, fiatını da koyacak bir babaviğit henüz çıkmamış!.. Bu ve bunlar gibi belirsiz kıymetteki eserler.. Adamın biri, tabak koleksiyonundan bir tabağı ceketinin altına soksa.. Dört göbek öte sülâlesi ihya oldu gitti demektir!..

Biraz tuhaf kaçacak ama, müzeler sıkı bir elden geçse, belki çalınıp da yerine sahtesi konulmuş ziynet eşyası gibi şeyler bile bulunabilir.. Bu hali gördükten sonra insanın aklına her türlü kötü şey gelebiliyor.. Avrupa'da bile bunlar olmuyor mu?.. Nice müzelik tablo, kimsenin ruhu bile duymadan sahteleriyle yer değiştiriyor da, mesele neden sonra ortaya çıkıyor..

Bunun yanı sıra bir de kulağımıza gelmeyenler var.. Nitekim bizim Suat Türker anlattı:

4-5 sene evvel polis muhabirliği yaparken yabancı bir hatun kişiye «Arkeoloji Müzesi» ni gezdiriyormuş da.. Gazetecilik damarı kabarmış.. Olur a, bir taş atayım belki rastlatırız diye tutmuş oradaki bir bekçiye sormuş:

«— Yahu» demiş. «Duyduğumuza göre burarlarda bir şey çalınmış?..»

Bekçi:

«— I-ıh» diye cevap vermiş. «O burada değil, öbür pavyonda çalındı..»

Bunun üzerine bizim detektif kolları sıvamış ve ne çıkarmış meydana biliyor musunuz?..

Meğer «Hırsızlık Tanrısı Hermes'in başı» çalınmamış mı?..

O zamanlar aynı başlıkla Milliyet'te yer alan bu haberi pek çok okuyucu gibi ben de hatırlarım!.. Okumuş okumuş, hem gülmüş, hem de müzeyi bu derece emniyetsizlik içinde tutanlara içimden tatlı şeyler söylemişim!..

Olmaz böyle kepezelik!..

Sayın Millî Eğitim Bakanımız nasıl öğreten kıyacağımı düşüneneğine, biraz da bunu düşünsün..

Kendisine bağlı olan şu müzelerimizin haline baksın da, bulursa iftihar edilecek bir tarafı bize de söylesin.. Nutuk da atsa kabulümüz!..